

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519200465
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3519200465.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloletého V., zast. Úradom práce sociálnych vecí a rodiny J. dieťa rodičov matky: S. a otca: F., L., o návrhu otca na zníženie výživného a zmenu úpravy styku, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 3. decembra 2019, č.k. 8P/8/2019-145, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov I., II. a v závislom výroku o trovách konania - IV. **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. znížil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému V. zo sumy 275,- eur na sumu 230,- eur mesačne s účinnosťou od 03.12.2019. Výrokom II. zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 3P/24/2017-48 zo dňa 30.01.2018. Výrokom III. návrh otca na úpravu styku a podnet kolízneho opatrovníka na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine vylúčil na samostatné konanie. Výrokom IV. žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 1, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, na základe ktorého dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je čiastočne dôvodný. Konštatoval, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že príjem otca sa znížil, keď klesol zo sumy cca 1.906,36 eur (rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 3P/24/2017-48 zo dňa 30.01.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.03.2018) mesačne na sumu 1.245,- eur mesačne, pričom otec je zamestnaný od 01.07.2019. V danom prípade ide o zníženie príjmu otca cca o 1/3. U predchádzajúceho zamestnávateľa - spoločnosti Q., bol skončený pracovný pomer výpoveďou zo strany zamestnávateľa ku dňu 30.06.2018 z organizačných dôvodov. Otec ako uchádzač o zamestnanie od 01.10.2019 do 01.03.2019 poberal podporu v nezamestnanosti vo výške od 878,- do 972,- eur mesačne (podľa počtu dní v mesiaci). V čase od 01.04.2019 do uzatvorenia novej pracovnej zmluvy bol otec bez príjmu. Na strane otca súd prihliadol i na výšku jeho výdavkov, ktoré sú podľa jeho názoru štandardné, otec platí i hypotekárny úver vo výške 273,- eur mesačne, ktorý slúži na zabezpečenie bývania (rodinný dom) otca. K výdavku - splátka úveru vo výške 200,- eur súd neprihliadol. Pokiaľ otec predal nehnuteľnosti za kúpnu cenu 6.000,- eur, toto bolo v čase, keď otec nemal žiadny príjem z pracovného pomeru, resp. žiadne dávky. Otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Pri novom rozhodnutí o výživnom súd prvej inštancie prihliadol i k príjmu matky, ktorý je toho času vo výške 220,70 eur (rodičovský príspevok). Uviedol, že matka poberala rodičovský príspevok i v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom (v tom čase bola na rodičovskej dovolenke s maloletým V.). Matka uzatvorila manželstvo, pribudla jej ďalšia vyživovacia

povinnosť k maloletému S. G., pričom s oboma maloletými deťmi, ako i s manželom K. G. žije v spoločnej domácnosti v štvorizbovom byte. Manžel matky dosahuje príjem 1.113,87 eur mesačne (priemerne), tento nemá priamo vyživovaciu povinnosť voči maloletému V., na príjem manžela matky sa však prihliada s poukazom na hradenie nákladov na domácnosť. Náklady na domácnosť na strane matky súd vyhodnotil ako štandardné, pričom matka spolu s manželom platí taktiež hypotekárny úver vo výške 273,- eur mesačne (súd vychádzal z písomného vyjadrenia matky k návrhu na zníženie výživného). Pokiaľ ide o maloletého V., posledná úprava výživného bola robená v čase, keď mal maloletý cca X roky, v tom čase s ním bola matka na rodičovskej dovolenke. Toho času má maloletý X roky, navštevuje materskú školu. Podľa vyjadrenia matky so starostlivosťou o maloletého sú spojené zvýšené výdavky s ohľadom na jeho zhoršený zdravotný stav. Matka tieto uvádzala vo výške 75,- eur, resp. 100,- eur, ako je uvedené vyššie. Všetky tieto skutočnosti súd zobral do úvahy pri rozhodovaní o návrhu otca na zníženie výživného. Po porovnaní okolností tak na strane maloletého, ako aj na strane obidvoch rodičov, z ktorých súd vychádzal v pôvodnom rozhodnutí, okolnosťami v súčasnosti súd dospel k záveru, že na strane otca došlo k podstatnej zmene okolností a to v takom rozsahu, ktorú odôvodňuje rozhodnúť o znížení výživného, plateného zo strany otca na maloletého. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie znížil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého V., a to zo sumy 275,- eur mesačne na sumu 230,- eur mesačne s účinnosťou od 03.12.2019. Súd nerozhodol o znížení výživného s účinnosťou od 01.12.2018, tak ako sa otec v návrhu domáhal, pretože otec až do toho času platí na maloletého syna stanovené výživné, pričom spotrebované výživné, platené na maloleté dieťa sa nevracia. Mal za to, že je vysoký predpoklad, že zaplatené výživné bolo maloletým spotrebované. Súd prvej inštancie s poukazom na § 166 ods. 2 CSP vec - návrh otca na úpravu styku a podnet kolízneho opatrovníka na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine vylúčil na samostatné konanie. V predmetnej veci považoval za potrebné rozhodnúť o návrhu otca na zníženie výživného, v tejto časti konania boli vykonané dôkazy, na základe ktorých súd o návrhu otca na zníženie výživného mohol rozhodnúť. Pokiaľ ide o konanie vo veci zmeny úpravy styku, ako aj v časti nariadenia výchovného opatrenia, vyslovil názor, že vo veci je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. v spojení so závislými výrokmi II. a IV. podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletého. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a návrh otca na zníženie výživného zamietol, alternatívne, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mala za to, že zníženie výživného na maloletého je nedôvodné. Poukazovala predovšetkým na nerovnováhu pravidelných mesačných príjmov u otca a matky maloletého, s tým, že otec má v súčasnosti pravidelný čistý mesačný príjem zo zamestnania vo výške 1.245,- eur, pričom matka je v súčasnej dobe na rodičovskej dovolenke, kde jej mesačný príjem predstavuje rodičovský príspevok vo výške 220,70 eur, z čoho vyplýva, že medzi pravidelným mesačným príjmom otca a matky je i v súčasnosti priepastný rozdiel. Ďalej považovala za potrebné dať do pozornosti, že matke pribudla od posledného rozhodnutia súdu jedna vyživovacia povinnosť, a to k maloletému S. G., pričom otec okrem maloletého V. iadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom nemá. Uviedla, že podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20 až 30 % jeho čistého príjmu, s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu. V tejto súvislosti dávala do pozornosti, že otec má len jednu vyživovaciu povinnosť a pri jeho súčasnom čistom mesačnom príjme v deklarovanej výške 1.245,- eur predstavuje výživné vo výške 275,- eur 22% z čistého mesačného príjmu otca, čo považuje s poukazom na uvedené skutočnosti, týkajúce sa najmä čistého mesačného príjmu na strane matky, ako i z dokladovaných nákladov na maloletého V., za adekvátne a primerané.

3. Otec v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Mal za to, že súd správne vyhodnotil všetky dôkazy a argumenty účastníkov konania, kedy správne vzal do úvahy skutočnosť, že príjem otca je v jeho súčasnej práci cca o 1/3 nižší ako bol v čase, kedy súd rozhodoval o výške výživného prvýkrát. Napriek tomu, že jeho príjem sa znížil, životné náklady zostali rovnaké, resp. s prihliadnutím na všeobecné zdražovanie sú tieto náklady vyššie. Nesúhlasil preto s tvrdením matky, že zníženie výživného na sumu 230,- eur je nedôvodné. Pokiaľ matke pribudla vyživovacia povinnosť k druhému dieťaťu uviedol, že táto skutočnosť nemôže byť na škodu otca a nemôže byť ani premietnutá do výšky výživného na maloletého V. Mal za to, že tento fakt je skôr výhodou pre matku v tom zmysle, že mladšie dieťa vždy „dedí“ po staršom hračky a oblečenie, čiže svojím spôsobom otec maloletého V. nepriamo prispieva na matkino druhé dieťa.

4. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Uviedol, že i keď zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa, prikláňa sa k názoru, že vzhľadom k poklesu otcovho príjmu a jeho vysokým výdavkom je zníženie výživného dôvodné. Výživné vo výške 230,- eur považuje za adekvátne nielen k príjmu a výdavkom otca, ale i k potrebám maloletého. S tým, že účelom výživného nie je, aby bolo likvidačné pre rodiča, ale aby pokrylo potreby maloletého dieťaťa vzhľadom k jeho veku, zdravotnému stavu a záľubám.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol účastníkmi napadnutý vo výroku, ktorým súd návrh otca na úpravu styku a podnet kolízneho opatrovníka na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine vylúčil na samostatné konanie, v tejto časti preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie nepreskúmal, nakoľko v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť.

7. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Citované ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Uplynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane detí (oprávnených na výživné), a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom (ale prípadne aj poklesom) ich odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov (povinných na výživné), a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím alebo odbudnutím ďalších vyživovacích povinností.

8. Súd prvej inštancie v súlade s citovaným ustanovením správne postupoval, keď zameral svoje dokazovanie na to, či na strane maloletého a jeho rodičov došlo k zmene pomerov, ktorá je dôvodom na zvýšenie výživného.

9. V danom prípade bola posledná úprava výživného vykonaná rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 3P/24/2017-48 zo dňa 30.01.2018. V tom čase matka poberala rodičovský príspevok vo výške 213,20 eur a rodinné prídavky vo výške 23,50 eur, otec dosahoval príjem vo výške 1.903,36 eur, pričom ani jeden z rodičov nemal ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Maloletý mal cca X roky. K zmene pomerov od posledného rozhodnutia súdu o výživnom došlo na strane všetkých účastníkov konania. V súčasnosti má maloletý X roky, začal navštevovať materskú školu, v ktorej súvislosti došlo k miernemu zvýšeniu nákladov, avšak nejde o výraznú zmenu pomerov. Na strane matky sa jej príjem zásadne nezvýšil, nakoľko je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 220,70 eur, avšak k zmene pomerov na jej strane došlo v tom smere, že jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Podstatnú zmenu pomerov však súd prvej inštancie zistil u otca dieťaťa, ktorý mal v čase predchádzajúcej úpravy pomerov k maloletému príjem vo výške 1.903,36 eur a tento sa mu znížil na sumu 1.245,- eur mesačne od 17.07.2019 (t.j. zníženie príjmu o 1/3). Túto skutočnosť pritom nemožno hodnotiť ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, keďže je zrejmé, že pokles príjmov otca maloletého bol dôsledkom organizačných zmien u jeho zamestnávateľa, pričom nemožno ponechať bez povšimnutia, že v čase od 01.10.2019 do 01.03.2019 poberal otec podporu v nezamestnanosti vo výške od 878,- do 972,- eur mesačne a od 01.04.2019 do uzatvorenia novej pracovnej zmluvy bol otec bez príjmu. Uvedený podstatný pokles príjmu na strane otca tak ovplyvnil situáciu na jeho strane, a to nielen na krátky čas a jeho miera príjmu poklesla natoľko, že nemožno spravodlivo požadovať, aby otec na maloletého platil výživné vo výške stanovenej podľa posledného súdneho rozhodnutia. S ohľadom na tieto zmenené pomery na strane otca maloletého súd prvej inštancie správne postupoval, keď výživné na maloletého znížil. Za súčasnej situácie otca je podľa názoru odvolacieho súdu primerané zisteným pomerom výživné vo výške 230,- eur mesačne a takéto výživné podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá možnostiam, schopnostiam, zárobkovým pomerom osoby povinnej, ale aj potrebám maloletého dieťaťa.

10. Odvolací súd teda dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, správne vyhodnotil vykonané dôkazy, keď uzavrel, že bola preukázaná zásadná zmena pomerov na strane otca od posledného rozhodnutia o výživnom, ktorá aj pri zohľadnení skutočnosti, že niektoré výdavky otca neboli nevyhnutné, odôvodňovala zníženie výživného a vec

aj správne právne posúdil, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Vzhľadom k potvrdeniu rozhodnutia vo veci samej odvolací súd potvrdil aj závislý výrok (§ 379 písm. a/ CSP) o trovách konania.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Odvolací súd nevidel dôvody na odklon od všeobecnej zásady nepriznávania nároku na náhradu trov konania v mimosporovom konaní.

12. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.